

Nr 308.

Av herr **Mellén**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om uppläggande av nya fastighetsböcker för landet m. m.

Uti propositionen nr 108 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till lag med särskilda bestämmelser om handläggning av inskrivningsärenden. I syfte att förenkla systemet vid inskrivningen av dessa ärenden har föreslagits, att protokollsföringen skulle helt eller delvis avskaffas samt att fastighetsboken, kompletterad genom föreslagen dagbok och föreslaget aktssystem, skulle övertaga protokollets uppgift att vara inskrivningsurkund. Mot införandet av aktsystem särskilt då s. k. realsystem hava från flera håll gjorts vägande anmärkningar. Systemet är hämtat från utlandet. Det har anmärkts, att bildande av realakter skulle kräva ett oerhört utrymme, ett utrymme, som på de flesta håll icke för närvarande stode till buds. Inför den förstoring och sammanslagning av domsagor, varför riksdagen gått in, kommer detta behov av utrymme säkerligen att på många håll icke kunna uppfyllas på annat sätt än genom att uppföra nya större tingshus eller att tillbygga nya större arkivlokaler. Att detta blir en nödvändig dyrbar följd framstår så mycket tydligare, om man gör fullt klart för sig, vilka oerhörda arkivutrymmen de i samma Kungl. Maj:ts prop. nr 108 föreslagna nya fastighetsböcker för landet komma att kräva. Det har vidare framhållits, att aktsystemet skulle medföra oreda och osäkerhet. Oreda därutinnan, att en handling lätteligen kan felaktigt inläggas i fel akt och därigenom för all framtid vara borta. Osäkerhet därigenom, att handlingarna i varje akt icke verifieras med någon påskrift. Efter någon tids användning kommer dessutom en akt att fullständigt söndertrasas, om den icke förses med varaktigt omslag eller pärm. Kostnadsfrågan härutinnan är icke alldeles betydelselös, då man tar i betraktande, att ett skruvliggarband med blad drar den betydande kostnaden av 60 kronor.

Uti lagförslaget i fråga har det i 12 § lagts i Kungl. Maj:ts hand att efter häradshövdingens eller rådstuvurättens hörande förordna om inrättande av akter för tillvaratagande av handlingar och utredning i inskrivningsärenden.

Av departementschefens yttrande i frågan framgår emellertid, att det är Kungl. Maj:ts mening, att aktsystem så småningom skall införas vid alla rikets domstolar.

Såsom häradshövdingeföreningen i avgivet yttrande framhållit synes ett fortlöpande, förenklat protokoll ur alla synpunkter vara att föredraga framför aktsystemet. Innan erfarenhet vunnits av det utav samma förening före-

slagna till ett minimum förenklade protokollet synes därför aktsystemet endast i undantagsfall böra komma till användning. I föreslagna bestämmelsen, att häradshövdingen eller rådstuvurätten skola höras, ligger ingen garanti, att aktsystemet kommer att tillsvidare införas endast vid enstaka domstolar eller att avseende kommer att fästas vid de hörda myndigheternas gjorda uttalanden. Jag tillåter mig därför hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att 12 § i förevarande till antagande föreslagna lag måtte erhålla följande ändrade lydelse:
»Beträffande domsaga — — — må Konungen på framställning av häradshövdingen eller rådstuvurätten förordna om införande av akter för — — — inskrivningsärenden.

Har sådant — — — lända till efterrättelse.

Stockholm den 3 mars 1932.

Karl Mellén.